

KILPAILUVIRASTON JA VIESTINTÄVIRASTON VÄLINEN YHTEISTYÖ

Yhteistyön tavoitteet

Sekä Kilpailuvirastolle että Viestintävirastolle kuuluu tehtäviä, jotka tähtäävät toimivan kilpailun aikaansaamiseen ja ylläpitämiseen viestintämarkkinoilla. Virastojen toimivalta on osittain rinnakkaista. Kilpailuvirasto tekee ratkaisunsa kilpailunrajoituslain (480/1992) nojalla. Viestintävirasto edistää markkinoiden toimivuutta viestintämarkkinalain (396/1997) ja osin myös postipalvelulain (313/2001) nojalla. Samaan asiaan saatetaan soveltaa sekä kilpailunrajoituslakia että viestintämarkkinalakia.

Virastojen rinnakkaisen toimivallan vuoksi yhteistyö niiden välillä on tärkeää. Yhteistyön tarvetta korostaa 25.7.2003 voimaan tuleva uusi viestintämarkkinalaki (HE 112/2002), jonka mukaan Viestintävirasto tekee huomattavan markkinavoiman päätöksiin liittyvät markkinamäärittelyt ja -analyysit kilpailuoikeudessa perinteisesti käytettyjen periaatteiden mukaisesti.

Kilpailuviraston ja Viestintäviraston välillä on ollut toimiva yhteistyösuhde jo usean vuoden ajan. Tässä muistiossa esitettyjen periaatteiden mukaisesti virastojen tarkoituksena on

- luoda edellytyksiä virastojen tehokkaalle toiminnalle kilpailun lisäämiseksi viestintäalalla;
- sopia yhteistyönsä tiivistämisestä, erityisesti ristiriitaisten ratkaisujen välttämiseksi; ja
- määritellä periaatteet, joilla vältetään päällekkäistä työtä kummankin viraston toimivaltaan kuuluvien asioiden selvittämisessä.

Kilpailuvirasto ja Viestintävirasto katsovat, että sääntelyssä ja julkisen vallan toimissa on myös viestintäsektorilla pyrittävä noudattamaan minimitasoa.

Näin ollen erityissääntelyyn perustuvia velvoitteita kevennetään ja poistetaan, kun markkinoiden kehitys antaa siihen aihetta.

Kilpailuviraston ja Viestintäviraston tavoitteena on edistää viestintämarkkinoiden toimivuutta siten, että virastojen resursseja käytetään mahdollisimman tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Kilpailuvirasto ja Viestintävirasto pyrkivät yhtäältä välttämään samaa asiaa koskevia päällekkäisiä viranomaistoimia ja toisaalta varmistamaan, että tarvittaessa jompikumpi virasto puuttuu viranomaistoimia vaativaan ongelmaan.

Toimenpidepyyntöjen käsittely

Kilpailuviraston ja Viestintäviraston tavoitteena on virastoihin saapuneiden toimenpidepyyntöjen mahdollisimman nopea käsittely. Viestintämarkkinalaissa säädetty melko lyhyt toimenpidepyyntöjen käsittelyaika lisää osaltaan tarvetta Viestintäviraston ja Kilpailuviraston väliselle joustavalle ja nopealle yhteistyölle.

Kilpailuvirasto ja Viestintävirasto vaihtavat säännöllisesti tietoja vireillä olevista viestintäalan toimenpidepyynnöistä ja muista selvityksistä. Toimenpidepyynnöt pyritään ohjaamaan mahdollisimman nopeasti toimivaltaiselle virastolle tai, kummankin viraston ollessa toimivaltainen käsittelemään asian, sille virastolle, jolla on parhaat edellytykset asian selvittämiseen sekä tarpeellisten muutosten ja seuraamusten toteuttamiseen.

Kaikissa tapauksissa ei kuitenkaan ole välittömästi selvää, kumpi virasto voi tehokkaimmin käsitellä toimenpidepyynnön. Kilpailunrajoituslain ja viestintämarkkinalain keino- ja sanktiovalikoimat ovat osin erilaiset, mikä voi joissakin tapauksissa puoltaa asian rinnakkaista käsittelyä virastoissa. Esimerkiksi hinnoittelua koskevissa asioissa Viestintävirasto voi tehokkaimmin arvioida hintatason kohtuullisuutta erityisviranomaisten yleisesti käyttämien menetelmien avulla, kun taas Kilpailuvirastolla on usein tehokkaimmat keinot puuttua syrjiviin hinnoittelukäytäntöihin.

Jos kilpailunrajoituksesta on ilmeisesti määrättävä kilpailunrikkomismaksu tai kilpailunrajoituksen kohde vaatii asiassa tuomioistuinteitse kilpailunrajoituslain 18 a §:ssä tarkoitettua vahingonkorvausta, toimenpidepyynnön käsittely kuuluu luontevimmin Kilpailuvirastolle. Jos toimenpidepyynnössä tarkoitettussa asiassa on kysymys Viestintäviraston HMMV-yritykselle asettaman velvoitteen rikkomisesta, kuuluvat asian selvittäminen ja tarvittavat jatkotoimet ensisijaisesti Viestintävirastolle. Jos molemmat virastot tutkivat asian, ristiriitaiset kannanotot vältetään sopimalla esimerkiksi siitä, että asia jätetään odottamaan toisen viraston tai markkinaoikeuden ratkaisua.

Kilpailuvirasto ja Viestintävirasto ovat yhtä mieltä siitä, että saman toimenpidepyynnön ollessa vireillä kummassakin virastossa, se virasto, joka ensimmäisenä tekee ratkaisun asiassa, on yhteydessä toiseen virastoon ennen ratkaisun tekemistä. Hallintomenettelylain nojalla siirrettävistä asioista ilmoitetaan siirron kohteena olevalle virastolle ennen asian siirtämistä.

Kilpailuvirasto ja Viestintävirasto ovat tarvittaessa valmiita järjestämään neuvotteluja, joissa yritykset voivat keskustella samasta asiasta yhtä aikaa kummankin viraston edustajien kanssa. Yhteiset neuvottelut ovat perusteltuja erityisesti yritysten antaessa yleisluontoisia tietoja toimintatavoistaan tai tuotteistaan. Yksityiskohtaisia kilpailunrajoituslain tai viestintämarkkinalain soveltamista koskevia neuvotteluja yritykset käyvät pääsääntöisesti erikseen toimivaltaisen viranomaisen kanssa.

Työryhmät

Uuden viestintämarkkinalain mukaiset huomattavan markkinavoiman (HMMV) päätökset perustuvat markkinoiden määrittelyyn ja kilpailutilanteen analysointiin relevanteilla markkinoilla. Mikäli analyysi osoittaa, että kilpailu markkinoilla ei ole toimivaa, Viestintävirasto nimeää yhden tai useamman yrityksen HMMV-yritykseksi ja asettaa yritykselle tarvittavat velvoitteet. Markkinoiden määrittelyssä ja HMMV:n arvioinnissa käytetään samoja menetelmiä kuin kilpailuoikeudessa.

Kilpailuvirasto ja Viestintävirasto ovat perustaneet kummankin viraston asiantuntijoista koostuvan työryhmän, jossa käsitellään markkinoiden määrittelyyn ja kilpailutilanteen analysointiin liittyviä kysymyksiä. Työryhmä on aloittanut toimintansa jo vuonna 2002.

Kilpailuvirasto ja Viestintävirasto ovat sopineet myös virastojen asiantuntijoiden välisistä säännöllisistä tapaamisista, joissa käsitellään virastoissa vireillä olevia ja muita ajankohtaisia asioita. Lisäksi on nimetty yhteyshenkilöt, joiden tehtävänä on huolehtia yhteistyön toimivuudesta.

Markkinaseuranta ja koulutus

Kilpailuviraston ja Viestintäviraston asiantuntijat keskustelevat säännöllisesti viestintämarkkinoiden tilasta. Virastot voivat tarvittaessa tehdä yhteistyössä oma-aloitteisia selvityksiä.

Toisen viraston asiantuntijoille pyritään järjestämään mahdollisuus osallistua sellaiseen toisen viraston järjestämään koulutukseen, joka koskee virastojen rinnakkaisia tehtäviä. Virastot voivat järjestää myös yhteistä koulutusta.

Tietojen vaihto

Kilpailuvirasto ja Viestintävirasto voivat vaihtaa keskenään ainoastaan julkisia tietoja. Liikesalaisuuksia sisältäviä tietoja ja asiakirjoja voidaan luovuttaa toiselle viranomaiselle vain asianomaisen yrityksen suostumuksella.

Uusi viestintälainsäädäntö mahdollistaa myös salassa pidettävien tietojen vaihtamisen. Tietojen vaihdossa noudatettavista periaatteista sovitaan Kilpailuviraston ja Viestintäviraston välillä tarkemmin, kun säännökset ovat tulleet voimaan. Salaisten asiakirjojen vaihto voi osoittautua välttämättömäksi etenkin HMV-päätöksiin liittyvissä markkinamäärittelyissä ja -analyseissä sekä hinnoittelua koskevissa selvityksissä.

Yhteistyömuistion tarkoitus

Tämän muistion tarkoitus on selventää ja konkretisoida toimintaperiaatteita, joita Kilpailuviraston ja Viestintäviraston välisessä yhteistyössä noudatetaan. Muistiossa selostettuja toimintaperiaatteita arvioidaan ja kehitetään yhteistyöstä saatujen kokemusten perusteella.

Kilpailuvirasto ja Viestintävirasto toimivat tässä muistiossa selostettujen periaatteiden mukaisesti sekä kehittävät yhteistyötä edellä kirjattujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Helsingissä, 14. päivänä maaliskuuta 2003

Matti Purasjoki
ylijohtaja
Kilpailuvirasto

Rauni Hagman
ylijohtaja
Viestintävirasto